Nehádžte všetkých do jedného vreca

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora 10. apríla na pracovných raňajkách s novinármi obhajovala všetkých slušne pracujúcich poľnohospodárov, ktorí zákonným spôsobom poberajú agrodotácie.

SPPK sa dištancuje od agrošpekulantov a podvodníkov, ktorí zneužívajú súčasne nastavený systém v čerpaní agrodotácií, nezákonne sa obohacujú, čím okrádajú štát a EÚ a rovnako aj očierňujú všetkých čestne pracujúcich poľnohospodárov.

SPPK stojí za tými poľnohospodármi, ktorí čestne, zodpovedne a s pridanou hodnotou premieňajú poskytnuté finančné prostriedky, na ktoré majú nárok, na pestovanie poľnohospodárskych plodín, rozvoj živočíšnej výroby, výrobu slovenských potravín zo slovenských surovín a starostlivosť o vidiecku krajinu.

„Je neprijateľné, aby sa pre výšku agrodotácií automaticky očierňovali všetky poľnohospodárske subjekty, ktoré za tieto peniaze vytvárajú hodnoty na vidieku,“ uviedol predseda SPPK Milan Semančík počas novinárskych raňajok.

Ako príklad použil predseda SPPK podnik, ktorý je členom Liptovskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory a v roku 2016 dostal agrodotácie vo výške 1,6 mil. eur.

Obhospodaruje 4080 ha pôdy, z toho 1900 ha ornej pôdy. Zamestnáva 85 stálych zamestnancov. Na ploche 800 ha pestuje obilniny s ročnou produkciou cez 5000 t. Pestuje 500 ha repky s ročnou produkciou okolo 1700 t, vyrába objemové krmivá cca 13000 t ročne. Zaoberá sa pestovaním zemiakov (35 ha) – produkcia cez 1000 ton ročne. Chová 1700 ks hovädzieho dobytka, z toho je 600 ks dojníc s ročnou produkciou mlieka 4,5 mil. litrov. Tamojší podnik na Liptove chová aj 2500 ks oviec, z tohto počtu má 1700 ks bahníc s ročnou produkciou 280 tisíc litrov mlieka. Na daniach a odvodoch posielajú štátu naspäť viac ako 500 tisíc eur ročne.

85 stálych zamestnancov

4080 ha pôdy

Obilniny, repka, zemiaky,
objemové krmoviny, osivá tráv,
ďateliny, strukoviny

Hovädzí dobytok a ovce
(4 500 000 l kravského mlieka
280 000 l ovčieho mlieka ročne)

Odvody a dane: viac ako 500 tis. eur ročne

„Takýto podnik si zaslúži obdiv. Nie to, aby sme ho nejakým spôsobom cez zle a jednostranne interpretované informácie v médiách pranierovali za to, že v roku 2016 dostal 1,6 mil. eur dotácie. Keď sme si teraz túto sumu rozdelili na drobné cez štruktúru jeho výroby a odvody, tak vidíme, akú robí zmysluplnú prácu, ako sa stará o krajinu, akú pridanú hodnotu vytvára a zamestnáva ľudí,“ zdôraznil M. Semančík.

Ako ďalší príklad uviedol predseda dva podniky hospodáriace na rovnakej výmere poľnohospodárskej pôdy. Kým prvý pôdu len mulčuje, má prázdne mechanizačné stredisko, zamestnáva piatich pracovníkov a chová 40 ks mäsového dobytka bez trhovej produkcie mlieka, druhý podnik zamestnáva 50 stálych zamestnancov. V zmysle bežnej praxe a platnej legislatívy vykonáva dvakrát ročne kosbu, následne zber sena, chová 950 ks hovädzieho dobytka s trhovou produkciou mlieka, 700 ks oviec alebo produkuje jednoročné a viacročné krmoviny a obilie.

Oba podniky síce spĺňajú podmienky pridelenia priamych platieb, obrovský rozdiel je však v samotnej poľnohospodárskej činnosti. *„Sú podniky, ktoré aj dnes vedia správne uchopiť agrodotácie, vedia za ne udržiavať živočíšnu výrobu, zamestnávať na vidieku ľudí. Slovensko by malo byť agrárnou krajinou. Aj novinári môžu napomôcť tomu tak, aby verejnosť chápala, že dotácie nedostávame zadarmo,“* upresnil člen Predstavenstva SPPK Oliver Šiatkovský.

„Potrebujeme konkurencieschopných a stabilných dodávateľov surovín a to za všetky odvetvia potravinárskeho priemyslu, ktoré sú naviazané na prvovýrobu. Fungujeme v jednotnom európskom systéme a každý rozdiel v podporách sa prejavuje v základných surovinách a potom aj na konkurencieschopnosti,“ vysvetlil podpredseda SPPK pre potravinárstvo Dušan Janíček.

Novinári získali počas stretnutia mnohé podstatné informácie, ktoré im pomohli vytvoriť si objektívnejší a ucelenejší názor na už aj tak zložitú problematiku podpôr v poľnohospodárstve. Na pracovných raňajkách získali z powerpointovej prezentácie a následného odborného výkladu obraz aj o tom, z akých troch pilierov môžu poľnohospodári a potravinári získať finančné prostriedky a čo všetko musí žiadateľ o priame platby doložiť pri predkladaní žiadosti o dotáciu.

Ústredný riaditeľ Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory Jozef Artim hovoril aj o nemotivačne nastavených pravidlách Spoločnej poľnohospodárskej politiky, ktoré sme začali uplatňovať po vstupe do Európskej únie.

„Zrušili sa takmer na nulu proexportné dotácie a platby sa odviazali od produkcie. Je to tabletka na spanie. Ak niekto vie, že môže znižovať náklady a ostane mu benefit, tak to začne robiť. Ale toto nie je v žiadnom prípade správne zmýšľanie a treba to zmeniť,“ dodal J. Artim.

Vedenie SPPK predstavilo novinárom aj oblasti, ktoré by mohli pomôcť transparentnejšiemu, efektívnejšiemu a rýchlejšiemu vyplácaniu agrodotácií.

„Hovoríme o digitalizácii Pôdohospodárskej platobnej agentúry. Rovnako by pomohlo aj zakúpenie modernej techniky, napríklad dronov, ktoré by boli použité na kontroly v teréne. Určite by pomohlo, aby sa personálne posilnila kontrolná činnosť," dodal M. Semančík.

Na to, aby sa obmedzovali špekulácie s agrodotáciami, bolo by podľa neho dobré, aby boli

postihované osoby, ktoré úmyselne poškodzujú ostatných poberateľov podpôr, ktorí riadne hospodária na pôde a vytvárajú pridanú hodnotu. Medzi ďalšie riešenia patrí aj register žiadateľov o priame platby, dokladovanie nových žiadateľov o priame platby, že majú užívateľské právo k pozemkom, na ktoré žiadajú podporu (predloženie nájomných zmlúv alebo listov vlastníctva) a viazanosť priamych platieb na úrovni 30% (dnes je 15%). Toto rozhodnutie je však v kompetencii Európskej únie.